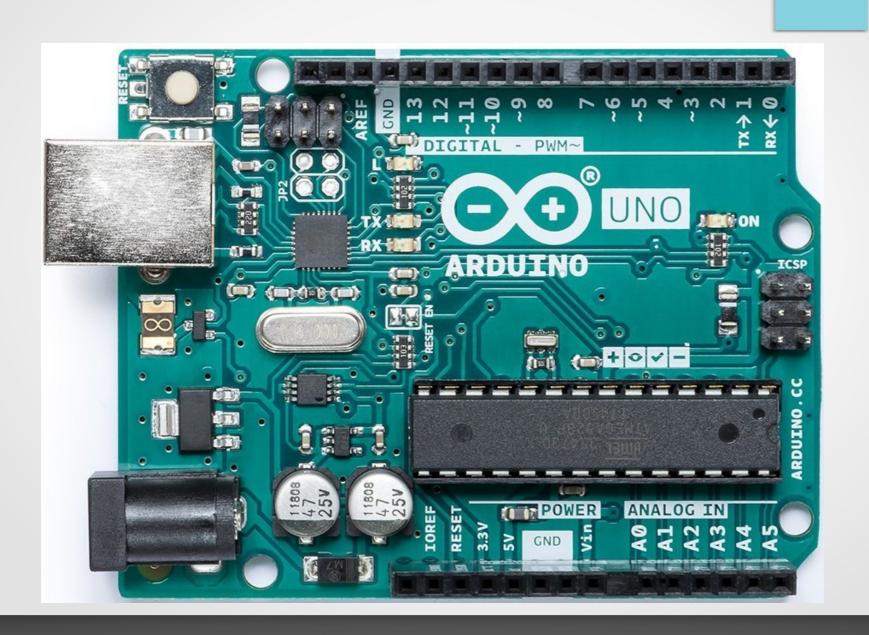
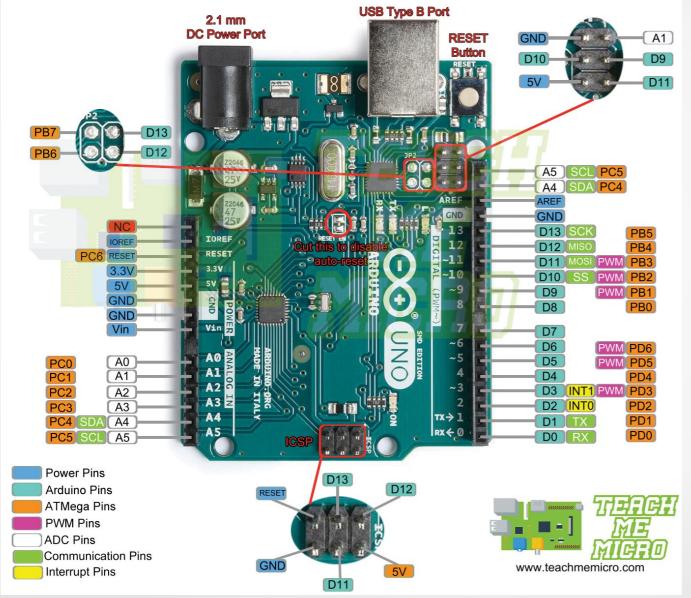
Entradas e saídas analóxicas

Introdución – pinout Arduino

E/S Dixitais:

Pins 0 a 13
 0 a 5V, 20 mA
 Low: 0 a 2V
 High: 3 a 5V

Entradas Analóxicas

- Pins A0 A5
   0 a 5V, 20 mA prec 1024
   0 a 3V, 50 mA prec 1024
   Saídas PWM
- ~ Pins 3, 5, 6, 9, 10, 11
   0 a 5 V, 20 mA prec 256
   Comunic. Serie TX/RX
- Pins 0 e 1
- 6 pins para comunicarse directamente co proc. Atmega328
- 6 pins para programar o USB

E/S analóxicas – Theremin

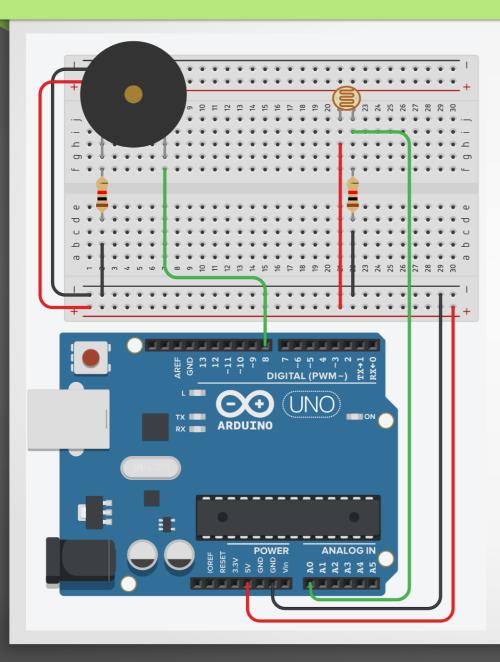
 O Theremin é un instrumento musical inventado por Leon Theremin en 1919, un dos primeiros instrumentos electrónicos. Consiste en dúas antenas dispostas perpendicularmente, unha vertial recta que controla o tono do son e outra circular horizontal, que controla o volumen do son. O concertista non toca fisicamente o instrumento.

https://en.wikipedia.org/wiki/Theremin

 Imos emular unha parte do mesmo cunha LDR e un zumbador piezoeléctrico. A LDR detectará a posición das mans e o zumbador emitirá un son.

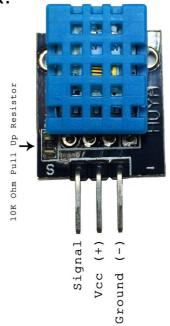
E/S analóxicas - Theremin


```
theremin | Arduino 1.8.10
  theremin
 * Script que simula un Theremin.
 * Mediante unha LDR e un zumbador
 * detectamos a presencia dunha man
 * e mudamos a frecuencia emitida
 * polo zumbador.
#define LDR A0
                       //Pin analóxico da LDR
#define BUZZER 8
                       //Pin dixital do zumbador
#define SILENCE 800
                       //Sen son ao superar umbral
#define FEC_MIN 500
                       //Frecuencias min e max do
#define FEC_MAX 1500
                       //zumbador
int valorLDR, frecuencia:
String mensaxe = "";
int demora = 200;
void setup() {
  Serial.begin(9600);
  pinMode(BUZZER, OUTPUT);
void loop() {
  valorLDR = analogRead(LDR);
  if(valorLDR <= SILENCE) {</pre>
    frecuencia = map(valorLDR, 0, SILENCE, FEC_MIN, FEC_MAX);
    tone(BUZZER, frecuencia);
    mensaxe = "Valor LDR: " + String(valorLDR) + "\t";
    mensaxe += "Frecuencia: " + String(frecuencia) + "\n";
    Serial.print(mensaxe);
  else {
    noTone(BUZZER);
  //delay(demora);
Guardado com Sucesso.
O rascunho usa 5258 bytes (16%) do espaço de armazenamento do program
Variáveis globais usam 251 bytes (12%) de memória dinâmica, restando
```

E/S analóxicas – Theremin

- Podemos xogar cos parámetros SILENCE, FREC_MIN e FREC_MAX para modificar a frecuencia do son que nos da o zumbador.
- Tamén podemos axustar a tensión medida no punto medio do divisor de tensión entre a LDR e a resistencia de 47 k Ω , para que mapeala aos valores 0 a 1023.
- Podemos acoplar outros sensores analóxicos para mudar o ton do zumbador. Por exemplo, imos usar o DHT11, que nos proporciona temperatura e humidade relativa, para usalo como entrada en lugar da LDR.
- O DHT11 é un sensor que incorpora dous sensores analóxicos, un de humidade e unha NTC. No módulo que adoita aparecer nos kits de Arduino, tamén incorpora o circuíto de control para enviar os valores por un único pin. Isto facilita moito a programación, porque podemos usar diversas librerías dispoñibles na rede ou a través do xestor de librerías do IDE.

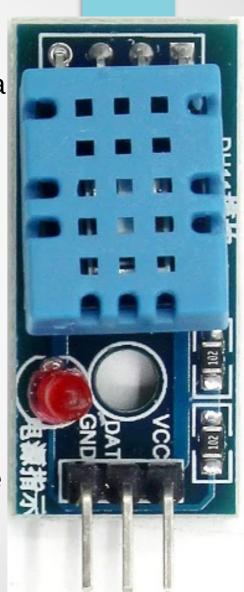
E/S analóxicas – DHT11

 Tamén existe un sensor análogo, o DHT22. Nos seguintes enlaces podes encontrar informacion sobre características técnicas dos dous, así como a maneira de empregalos.

https://lastminuteengineers.com/dht11-dht22-arduino-tutorial/

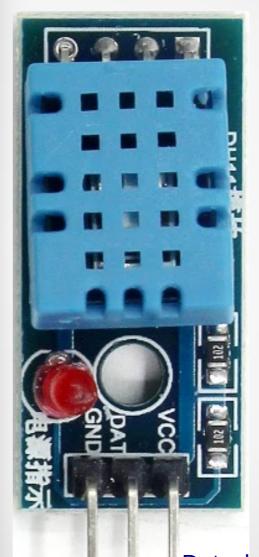
http://www.circuitbasics.com/how-to-set-up-the-dht11-humidity-sensor-on-an-arduino/

- Nós imos empregar a librería <DHT.h> de Adafruit, para obter valores. Para instalar a librería, imos como sempre ao xestor de librerías do IDE de Arduino.
- Podemos acoplar outros sensores analóxicos para mudar o ton do zumbador. Por exemplo, imos usar o DHT11, que nos proporciona temperatura e humidade relativa, para usalo como entrada en lugar da LDR.

E/S analóxicas – DHT11

```
* Script para medir temperatura
 * e humidade empregando o sensor
 * analóxico DHT11
#include <DHT.h>
#define PIN DHT A0
int tempo = 6000;
 DHT sensor(PIN_DHT, DHT11); //Declaramos obxecto dht
float humidade, temperatura;
void setup() {
  Serial.begin(9600);
 sensor.begin();
void loop() {
 humidade = sensor.readHumidity();
  temperatura = sensor.readTemperature();
  //Detección de erros
 if(isnan(humidade) || isnan(temperatura)) {
    Serial.println("Fallo na lectura do DHT11");
    return;
  Serial.print("Humidade:\t");
  Serial.print(humidade);
  Serial.print(" %\t\t");
  Serial.print("Temperatura:\t");
  Serial.print(temperatura);
  Serial.print(" °C");
  Serial.print("\n");
  delay(tempo);
```


- Como se pode facer para sustituir a LDR do Theremin por este sensor?
- Que magnitude é máis axeitada: temperatura ou humidade relativa?

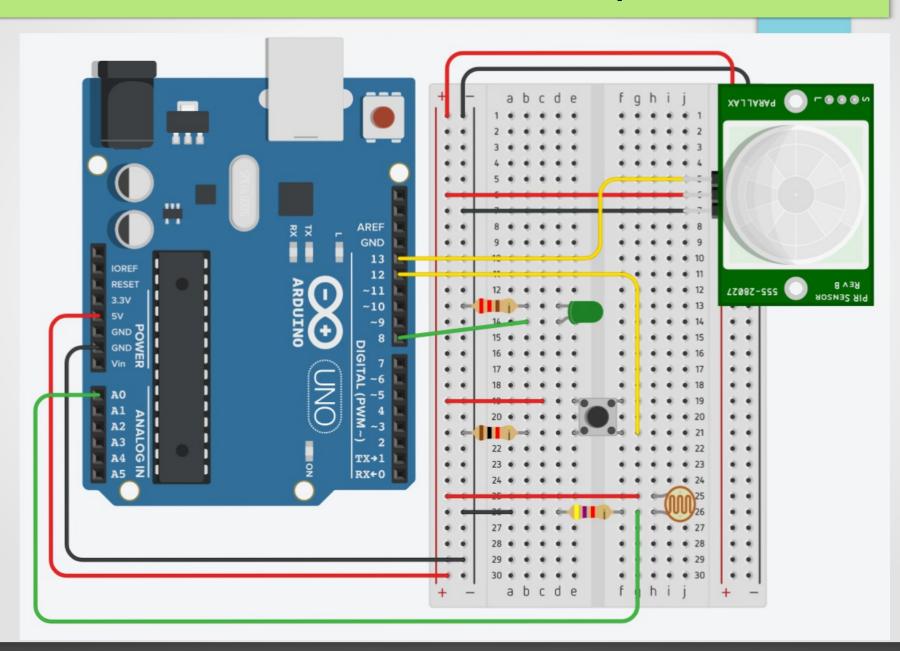
Datasheet DHT11

Datasheet modulo DHT11

- Imos facer unha montaxe, de xeito que empregando un detector de presenza PIR (Passive Infra Red Sensor), se encenda unha lámpara dun pasillo ou dunha habitación.
- O PIR é un sensor de infravermellos que se activa ao detectar unha fonte de calor en movemento, dando nese caso un valor HIGH no pin de datos. Nalgúns modelos podemos modificar a sensibilidade (potenciómetro dereito) e máis o tempo de retardo na detección (potenciómetro esquerdo).
- Para alimentar unha lámpara, non podemos empregar a placa Arduino (lembra non superar os 20 mA nos pins), para iso imos botar man dun shield de relés ou ben relés individuais conectados á placa. Os que se usan habitualmente prescinden de bobina e teñen internamente un optoacoplador, co que se reduce moito as necesidades de alimentación cando o relé está activo.

- Realiza unha montaxe e un script, de xeito que un PIR, xunto cun detector de luminosidade (LDR) e un pulsador, controlen o encendido dunha lámpara.
  - unha vez acesa, a luz debe agardar un tempo predeterminado para que calquera dos 'sensores' a apaguen,
  - se hai luz ambiental suficiente, a lámpara non encende aínda que o PIR o ordene,
  - o pulsador conmuta o estado da lámpara con independencia do estado do PIR e da luminosidade ambiental
- Podemos engadir a posibilidade de que o usuario final regule o tempo de encendido empregando un potenciómetro.

- Da descrición anterior pódese concluír que:
  - (a) ao premer o pulsador, a lámpara muda de estado,
  - (b) con independencia do pulsador, a lámpara encende ao darse á vez PIR e LDR activas
  - (c) conclusión: L = B + PIR*LDR
- Mellor solucionar os problemas de estados antes de pelexarse cos condicionais na programación.


```
unsigned long int tInicial = 0;
                               * Script que controla unha lámpara mediante
                                                                                 bool tempoCumplido = true;
                                                                                 String mensaxe = "":
                               * un PIR, unha LDR e un pulsador.
                                                                                  int demora = 500:
                               * O encendido da lámpara faise cun relay.
                                * que se simula co ON/OFF dun LED.
                                                                                 void setup() {
                                                                                   pinMode(PIR, INPUT);
                                                                                   pinMode(BUTTON, INPUT);
                                                                                   pinMode(LDR, INPUT); //Non é preciso declaralo
                              #define PIR 13
                                                                                   pinMode(RELAY, OUTPUT);
                              #define BUTTON 12
                                                                                   Serial.begin(9600);
                              #define LDR A0
                               #define RELAY 8
                                                                                 void loop() {
                              bool pir = false;
AREF
                                                                                   valorLDR = constrain(analogRead(LDR), 30, 900);
                              bool button = false;
GND
                                                                                   valorLDR = map(valorLDR, 30, 900, 1023, 0);
                              int ldr = false;
 13
                                                                                   ldr = (valorLDR >= umbralLDR);
                              bool relay = false;
 12
                                                                                   pir = digitalRead(PIR);
                              bool lampara = false;
~11
                                                                                   button = digitalRead(BUTTON);
                               int valorLDR = 0;
~10
                                                                                   lampara = button || pir && ldr:
                               int umbralLDR = 600; //Oscuridade
 ~9
                                                                                   //Se rele non activo AND hai que activar lampara AND
                              unsigned long int demoraLampara = 8000;
  8
                                                                                   //pasou suficiente tempo ==> actualizamos
                              unsigned long int tInicial = 0;
                                                                                   if(!relav && lampara && tempoCumplido) {
                              bool tempoCumplido = true;
                                                                                      relay = lampara;
                              String mensaxe = "";
                                                                                     digitalWrite(RELAY, HIGH);
                               int demora = 500:
                                                                                     tInicial = millis();
                                                                                   }
                              void setup() {
 ~3
                                                                                   //Se se
                                pinMode(PIR, INPUT);
  2
                                                                                   else if(tempoCumplido) {
                                pinMode(BUTTON, INPUT);
!X→1
                                                                                      relay = false; //Apagamos lampara
                                pinMode(LDR, INPUT); //Non é preciso declaralo
tx+0
                                                                                      digitalWrite(RELAY, LOW);
                                pinMode(RELAY, OUTPUT);
                                                                                      tInicial = 0; //Reiniciamos tempo actual
                                Serial.begin(9600);
                                                                                      delay(demora); //Demoramos nova deteccion
                                                                                   mensaxe = "Lampara: " + String(lampara) + "\tBoton: " + String(but)
                              void loop() {
                                                                                   mensaxe += "\tRele: " + String(relay) + "\t\tPIR: " + String(pir);
                                valorLDR = constrain(analogRead(LDR), 30, 900);
                                                                                   mensaxe += "\t\tLDR: " + String(ldr) + "\tDT: " + String(tempoCump)
                                valorLDR = map(valorLDR, 30, 900, 1023, 0);
                                                                                   Serial.println(mensaxe);
                                ldr = (valorLDR >= umbralLDR);
                      a b c
                                                                                   tempoCumplido = millis() - tInicial >= demoraLampara ;
                                pir = diaitalRead(PIR):
                                                                                   delay(demora);
                                button = digitalRead(BUTTON);
```

lampara = button || pir && ldr;

E/S analóxicas

- Nesta unidade aprendemos a:
  - Combinar entradas relativas a sensores analóxicos para producir saídas PWM,
  - combinar varios sensores para controlar un indicador sonoro ou LEDs
  - Usar as funcións tone() e noTone() da librería estándard de Arduino como saídas analóxicas (PWM) para un zumbador.
  - Usar un sensor combinado de temperatura e humidade relativa (DHT11), a través dunha librería dispoñible na rede.
  - Usar sensor dixital PIR e combinalo con senseores analóxicos para activar un relay
  - Buscar e instalar librerías a través do xestor dispoñible no IDE de Arduino.
  - Usar funcións da saída serie para mostrar mensaxes do script.